

ÁLVARO VILA ARAÚJO, voceiro do Grupo Provincial Socialista da Deputación de Ourense, en base ao previsto na Lei de Bases Reguladora do Réxime Local, ao artigo 91 e 97, entre outros, da Regulación de Organización, Funcionamento e Réxime Xurídico das Entidades Locais e o Regulamento desta corporación presenta unha **MOCIÓN PARA A ADAPTACIÓN DOS SERVIZOS DE TRANSPORTE PÚBLICO POR ESTRADA Á OFERTA FERROVIARIA VIXENTE NA ESTACIÓN A GUDIÑA-PORTA DE GALICIA**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A estación A Gudiña-Porta de Galicia é unha infraestrutura estratéxica para a mobilidade do oriente ourensán. Serve a comarcas como Valdeorras, Viana, Verín, Terras do Bolo, Trives, Manzaneda, A Mezquita, Vilariño de Conso e o conxunto da raia con Portugal. Estes territorios contan con escasa poboación, un elevado envellecemento demográfico e a dependencia case exclusiva do transporte público para acceder a servizos sanitarios, educativos e administrativos. Os datos do Instituto Galego de Estatística reflicten a dimensión do problema: a comarca de Viana perdeu o 65,6% da poboación entre 1981 e 2024, Verín o 37,7%, e Valdeorras o 26,8%. A falta de servizos e conectividade funciona como acelerador da dinámica de baleiramento. Neste contexto, a utilidade dunha estación ferroviaria non depende só de que paren trens, senón de que a veciñanza poida chegar a eles en condicións razoables.

O 9 de xuño de 2025, Renfe reduciu as paradas na estación A Gudiña-Porta de Galicia, eliminando os servizos de primeira hora cara a Madrid e rebaixando de 9 a 6 os trens diarios. A decisión provocou unha resposta social inmediata nas comarcas afectadas, que culminou o 2 de agosto de 2025 nunha manifestación multitudinaria convocada pola Plataforma Dereito ao Tren, á que asistiron preto de 7.000 persoas. O propio presidente da Deputación de Ourense, Luís Menor, participou no acto e cualificou a mobilización como "unha importante expresión da veciñanza para reivindicar un dereito esencial como medio de transporte e, polo tanto, como medio de desenvolvemento do oriente ourensán". Alí mesmo, o presidente esixiu a restitución das frecuencias suprimidas "ilexítimamente" e afirmou que o apoio da institución provincial á reivindicación era "total".

A resposta da Xunta de Galicia á supresión de frecuencias foi adaptar, a partir do 22 de xullo de 2025, os horarios de 12 servizos diarios de autobús para coordinalos coa oferta ferroviaria existente. Os autobuses desde O Barco de Valdeorras quedaron fixados con chegada á estación da Gudiña ás 11:50, 13:30 e 17:32 horas, de luns a venres laborables; os procedentes de Verín, ás 13:21 horas; e os de Viana do Bolo, ás 15:16 horas. Eses horarios permitían enlazar cos trens cara a Madrid das 12:08, 13:42, 15:34 e 17:45 horas. A medida demostrou que cando existe vontade administrativa é posible coordinar tren e autobús no rural, e que o goberno autonómico dispón das

Grupo Provincial Socialista

socialistaourense@gmail.com

Rúa do Progreso, 32 2º Andar. 32003 Ourense / Teléfono 988 31 79 80 / CIF V32244345

@PSOEourense

competencias e dos instrumentos para facelo. Aquela planificación respondía aos horarios ferroviarios de 2025, mais desde entón a cobertura ferroviaria mudou.

Desde o pasado 20 de maio, Renfe reorganizou a súa oferta no corredor Galicia–Madrid e adiantou a saída do Alvia procedente de Lugo ás 5:18 horas, con parada en Ourense ás 6:52 horas e na Gudiña ás 7:44 horas, chegando a Madrid ás 10:13 horas. Este novo enlace madrugador é precisamente o tipo de conexión que as comarcas do oriente ourensán levaban meses reclamando: permite xestionar asuntos na capital do Estado e regresar no mesmo día, acudir a citas médicas especializadas ou realizar desprazamentos laborais sen necesidade de pernoctar fóra. A recuperación foi valorada positivamente por todas as forzas políticas e colectivos veciñais. Con todo, desde o primeiro día se puxo de manifesto unha carencia evidente, a falta de conexións de autobús que permitan chegar á estación desde as comarcas afectadas para tomar ese tren alboradeiro.

Os horarios de autobús cara á estación A Gudiña–Porta de Galicia establecidos pola Xunta en xullo de 2025 non garanten ningunha conexión con chegada previa ás 7:44 horas desde Valdeorras, Verín nin Viana. Quen non dispón de vehículo propio non pode, na práctica, utilizar o tren madrugador. Trátase dunha limitación que recae de xeito desproporcionado sobre persoas maiores, mocidade sen carné de conducir, familias con menos recursos e cantos dependen do transporte público para acceder a servizos públicos. Un dereito formalmente recuperado queda así reservado a quen ten coche. A Xunta demostrou en 2025 que dispón das ferramentas para coordinar tren e autobús no rural cando existe vontade. O que se lle reclama é adaptar os seus autobuses á programación ferroviaria vixente. Menor afirmou en agosto de 2025 que o acceso ao transporte público é "un dereito esencial". Esa convicción debe traducirse agora en presión institucional efectiva sobre o goberno autonómico.

Por todo o exposto, o Grupo Provincial Socialista presenta as seguintes **PROPOSTAS DE ACORDO**:

PRIMEIRA.- Instar á Dirección Xeral de Mobilidade da Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes da Xunta de Galicia a adaptar con carácter urxente os horarios dos servizos de autobús de titularidade autonómica que conectan a estación A Gudiña–Porta de Galicia coas comarcas de Valdeorras, Viana e Verín, garantindo conexión con chegada previa á saída do tren das 7:44 horas cara a Madrid, así como a cobertura dos restantes servizos ferroviarios en ambos sentidos.

SEGUNDA.- Avanzar desde a Deputación de Ourense, en colaboración coa Dirección Xeral de Mobilidade da Xunta de Galicia, Renfe e os concellos das comarcas afectadas, cara á adopción dun protocolo estable de coordinación intermodal na

Grupo Provincial Socialista

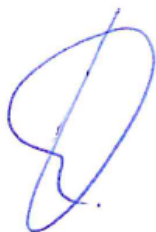
socialistaourense@gmail.com

Rúa do Progreso, 32 2º Andar. 32003 Ourense / Teléfono 988 31 79 80 / CIF V32244345

@PSOEourense

estación A Gudiña–Porta de Galicia que inclúa mecanismos de actualización automática dos horarios de autobús ante calquera modificación da programación ferroviaria.

En Ourense, a 11 de xuño de 2026.

Asinado: **ÁLVARO VILA ARAÚJO**

SR. PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE

Grupo Provincial Socialista

socialistaourense@gmail.com

Rúa do Progreso, 32 2º Andar. 32003 Ourense / **Teléfono** 988 31 79 80 / CIF V32244345

@PSOEourense